Cuntas Leithreasa 2022

Vóta 22

An tSeirbhís Chúirteanna

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 22, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, d'ullmhaigh mé an cuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2022 ar cibé tuarastail agus costais de chuid na Seirbhíse Cúirteanna agus na Cúirte Uachtaraí, na Cúirte Achomhairc, na hArd-Chúirte, na Cúirte Coiriúla Speisialta, na Cúirte Cuarda agus na Cúirte Dúiche agus cibé mionseirbhísí áirithe eile nach ngearrtar ar an bPríomh-Chiste.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna

- arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2022, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain, agus
- arna soláthar ar mhaithe le seirbhísí caipitil a sholáthar in 2022, as leithreasaí neamhchaite a bhain le 2021, faoi na socruithe a bunaíodh le halt 91 den Acht Airgeadais 2004 maidir le géilleadh iarchurtha.

Dlitear farasbarr €3.404 milliún a ghéilleadh don Státchiste.

Tá an tSeirbhís á rialú ag Bord ina bhfuil cathaoirleach agus 17 gcomhalta eile. I gcomhréir leis an Acht um Sheirbhís Chúirteanna, 1998, tá téarma oifige trí bliana ag an mBord. Bunaíodh an Bord reatha an 9 Samhain 2020. Tá an Bord freagrach as beartais a chinneadh don tSeirbhís agus as maoirseacht a dhéanamh ar a gcur chun feidhme. Comhlíonann sé na freagrachtaí sin go díreach agus trí choistí an Bhoird.

Is cuid den chuntas iad an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 6.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta maidir le cuntais leithreasa a tháirgeadh, mar atá leagtha amach ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe i gciorclán 22 de 2022, chun feidhme agus an cuntas á ullmhú, seachas i gcás an mhéid seo a leanas.

Talamh agus foirgnimh a luacháil

Déantar foirgnimh a luacháil gach cúig bliana ar bhonn an chostais dhímheasta athsholáthair. Is é an costas dímheasta athsholáthair an costas reatha ar an tsócmhainn a athsholáthar lena coibhéis nua-aimseartha lúide asbhaint i dtaobh meath fisiciúil agus i leith gach cineáil ábhartha de dhífheidhmeacht agus de bharrfheabhsú. Déantar talamh agus foirgnimh nach bhfuil in úsáid ach a theastaíonn le haghaidh forbairt amach anseo a luacháil de réir luach margaidh.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, admhaím an fhreagracht atá orm as a chinntiú go ndéanann an tSeirbhís Chúirteanna córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus a fheidhmiú.

Feidhmítear an fhreagracht sin i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus m'oibleagáidí eile mar Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin. Chomh maith leis sin, ní féidir le haon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaraítear idirbhearta agus go gcuirtear i dtaifead iad i gceart, agus go gcoisctear earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha nó go mbraithfí iad ar bhealach tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe inmheánacha airgeadais a chothabháil agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtacht.

Seirbhísí comhroinnte

Chomhlíon mé mo chuid freagrachtaí maidir le ceanglais an chomhaontaithe bainistíochta seirbhíse idir an tSeirbhís Chúirteanna agus an tIonad Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais, Cill Airne, le haghaidh seirbhísí comhroinnte airgeadais a sholáthar agus idir an tSeirbhís Chúirteanna agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte le haghaidh seirbhísí acmhainní daonna agus seirbhísí párolla a sholáthar.

Bím ag brath ar litir dearbhaithe ó na hOifigigh Chuntasaíochta don Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte agus ón Ionad Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais, Cill Airne, á rá go bhfeidhmítear na rialuithe cuí agus seirbhísí comhroinnte á soláthar don tSeirbhís Chúirteanna.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Dearbhaím go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil na nithe seo a leanas mar chuid di.

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Bunaíodh socruithe tuairiscithe ar gach leibhéal ar ar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais.
- Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla le haghaidh teipeanna suntasacha rialaithe a thuairisciú agus le haghaidh gníomh ceartaitheach cuí a chinntiú.
- Doiciméadaíodh nósanna imeachta le haghaidh gach príomhphróisis gnó.
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.
- Tá Coiste Iniúchóireachta agus Riosca ann chun comhairle a chur orm agus mé ag comhlíonadh mo chuid freagrachtaí i leith an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat um nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú rialta bainistíochta i bhfeidhm, lena n-áirítear leithdheighilt dualgas agus córas tarmligin agus cuntasachta agus, go háirithe,

- go bhfuil córas cuí buiséadaithe i bhfeidhm lena mbaineann buiséad bliantúil a gcoinníonn an lucht ardbhainistíochta é faoi athbhreithniú

- go ndéanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla airgeadais ina léirítear feidhmíocht airgeadais i gcomparáid leis an bhfeidhmíocht thuartha
- go n-oibrítear córas bainistíochta riosca laistigh den tSeirbhís Chúirteanna
- go bhfuil córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú
- go bhfuil treoirlínte cuí rialaithe infheistíochta caipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadal ann.

An Coiste Iniúchóireachta agus Riosca

Tá Coiste Iniúchóireachta agus Riosca ag an tSeirbhís Chúirteanna atá ina fhochoiste de Bhord na Seirbhíse Cúirteanna. Is é ról an Choiste formhaoirseacht a dhéanamh ar an mBord agus ar an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin/Oifigeach Cuntasaíochta, agus comhairle agus tacaíocht a thabhairt dóibh, trí na dearbhuithe a athbhreithniú maidir le raon ábhar, lena n-áirítear sláine na rialuithe inmheánacha airgeadais, na bainistíochta riosca agus na ráiteas airgeadais. Feidhmíonn an Coiste faoi chairt scríofa agus tuairiscíonn sé do Bhord na Seirbhíse Cúirteanna. Déanann sé an clár oibre bliantúil iniúchóireachta inmheánaí a athbhreithniú agus a fhaomhadh freisin.

An Coiste Airgeadais

Tá Coiste Airgeadais ag an tSeirbhís Chúirteanna atá ina fhochoiste de Bhord na Seirbhíse Cúirteanna. Is é ról an Choiste formhaoirseacht agus grinnscrúdú a sholáthar ar ábhair airgeadais na Seirbhíse Cúirteanna thar ceann an Bhoird. Tá an Coiste údaraithe ag an mBord chun aon ghníomhaíocht a imscrúdú laistigh dá théarmaí tagartha agus dualgais fhorordaithe a chomhlíonadh thar ceann an Bhoird agus an Oifigigh Cuntasaíochta de réir mar is cuí. Ina measc sin tá faomhadh agus monatóireacht a dhéanamh ar an mbuiséad bliantúil, conarthaí a cheadú os cionn tairseacha sonraithe, luach ar airgead agus rioscaí airgeadais. Tá an Coiste freagrach freisin as athbhreithniú a dhéanamh ar an gcuntas leithreasa bliantúil.

Iniúchóireacht inmheánach

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchóireachta inmheánaí ag an tSeirbhís Chúirteanna, rud ag a bhfuil pearsanra a bhfuil an oiliúint chuí curtha orthu agus a oibríonn i gcomhréir le cairt scríofa a d’fhaomh Bord na Seirbhíse Cúirteanna. Bíonn a cuid oibre bunaithe ar anailís ar na rioscaí airgeadais agus oibríochtúla a bhfuil an Roinn neamhchosanta orthu agus bíonn a pleananna bliantúla iniúchóireachta inmheánaí, arna bhfaomhadh agamsa, bunaithe ar an anailís sin. Tá sé d’aidhm ag na pleananna sin na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn rollach. I gcomhar leis an gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca, déanaim athbhreithniú tréimhsiúil ar an bhfeidhm iniúchóireachta inmheánaí. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam lena chinntiú go ndéantar gníomhaíocht leantach de bhun thuarascálacha na feidhme iniúchóireachta inmheánaí.

Soláthar

Deimhním go gcinntíonn an tSeirbhís Chúirteanna go bhfuil díriú cuí ann ar dhea-chleachtas i gceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm le haghaidh comhlíonadh gach treoirlíne ábhartha a chinntiú.

Tá mionsonraí curtha ar fáil ag an tSeirbhís Chúirteanna faoi 13 chonradh neamhiomaíocha sa tuairisceán bliantúil i ndáil le ciorclán 40/2002 don Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste agus don Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Neamhchomhlíonadh rialacha soláthair

Chomhlíon an tSeirbhís Chúirteanna na treoirlínte cé is moite de 13 chonradh (de bhreis ar €25,000) arbh fhiú €2,521,736 san iomlán iad (gan CBL a áireamh), mar atá leagtha amach thíos:

- Conradh amháin dar luach €1,568,773 a bhaineann le seirbhísí ateangaireachta. Ní fhéadfaí an conradh sin a atairiscint toisc go bhfuil creat OGP faoi réir agóidí dlíthiúla.
- Dhá chás dar luach €544,676 le haghaidh seirbhísí a bhaineann le hAcht na bhFíneálacha (Íocaíocht agus Aisghabháil), 2014, tar éis dul in éag an chonartha bhunaidh. Tá an tSeirbhís Chúirteanna chun tairiscintí a lorg in 2023 le haghaidh na seirbhísí sin.
- Dhá chonradh dar luach €91,492 a bhaineann le forálacha comhairle dlí agus seirbhísí dréachtaithe agus dlí a sholáthar do Rialacha Cúirte. Tá na cáipéisí tairisceana dréachtaithe agus réidh le foilsiú.
- Cás amháin dar luach €79,175 le haghaidh costais seirbhísí teileafónaíochta. Tá réitigh fhéideartha soláthair á n-imscrúdú in 2023.
- Dhá chás dar luach €65,666 le haghaidh seirbhísí a bhaineann le tuarascálacha síceolaíochta /síciatrachta agus soláthar seirbhísí idirghabhálaí. Tá méadú tagtha ar an éileamh ar na seirbhísí sin agus tá soláthar sceidealta do 2023 agus tá painéal/clár idirghabhálaithe cúirte le bunú faoi seach.
- Trí chás dar luach €113,166 le haghaidh réimse seirbhísí ar nós obair dheartha ghrafaigh, meaisíní frainceála, agus clúdaigh comhad. Tá athbhreithniú á dhéanamh ar an ngá leis na seirbhísí sin chun soláthairtí a dhéanamh nuair is gá.
- Cás amháin dar luach €30,807 maidir le costais cóiríochta breithiúna. Tá athbhreithniú á dhéanamh ar an ngá leis an tseirbhís sin.
- Cás amháin dar luach €27,981 a bhaineann leis na costais as bainistíocht slándála / líon custaiméirí a sholáthar do Réigiún an Iarthair le linn shrianta phaindéim Covid-19. Ní theastaíonn an tseirbhís sin a thuilleadh.

Cuireadh na conarthaí thuas ar áireamh sa tuairisceán bliantúil faoi chiorclán 40/2002 dá dtagraítear thuas.

Rialachas

Tá an dea-rialachas ina chuid bhunúsach d'fheidhmiú éifeachtach na Seirbhíse. Leagtar amach i g*Creat Rialachais Chorparáidigh* na Seirbhíse Cúirteanna an bonn reachtúil ar a bhfeidhmímid, lena n-áirítear na socruithe rialachais atá i bhfeidhm, feidhmeanna agus struchtúr eagrúcháin, cuntasacht agus socruithe um dhearbhú iniúchóireachta. Foilsíodh an creat sin in 2016 agus tugadh cothrom le dáta é i mí Feabhra 2023. Tá comhaontú formhaoirseachta i bhfeidhm ag an tSeirbhís Chúirteanna leis an Roinn Dlí agus Cirt freisin.

Tá an *Creat Rialachais* ag teacht le creat reachtaíochta na Seirbhíse Chúirteanna faoin Acht um Sheirbhís Chúirteanna, 1998, agus forbraíodh é dá réir. Tá sé ag teacht freisin leis an *gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú*, le forbairtí i *bPlean Athnuachana na Státseirbhíse* agus le *Cód Caighdeán agus Iompraíochta na Státseirbhíse*.

Creat riosca agus rialaithe

Chuir an tSeirbhís córas bainistíochta chun feidhme lena sainaithnítear agus lena dtuairiscítear na príomhrioscaí agus na bearta bainistíochta atá á ndéanamh chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin agus, a mhéid is féidir, chun iad a mhaolú.

Tá clár rioscaí corparáideacha i bhfeidhm ina sainaithnítear na príomhrioscaí atá roimh an tSeirbhís. Déantar meastóireacht agus grádú orthu sin de réir a dtábhachta. Déanann an Fhoireann Ardbhainistíochta agus an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca athbhreithniú ráithiúil ar an gclár rioscaí corparáideacha. Bíonn bainistíocht riosca ina buanmhír do Bhord na Seirbhíse Cúirteanna agus tuairiscíonn an Príomhoifigeach Riosca don Bhord ar oibríochtaí bainistíochta riosca. Úsáidtear torthaí na n-athbhreithnithe sin chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh chun a chinntiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú de réir leibhéal inghlactha.

Sonraítear sa chlár rioscaí na gníomhartha beartaithe a theastaíonn chun rioscaí sainaitheanta a mhaolú agus sanntar ann freagracht as oibriú rialuithe do bhaill foirne shonracha.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl go tráthúil dóibh siúd atá freagrach as gníomhaíocht cheartaitheach a dhéanamh agus don lucht bainistíochta agus don Fhoireann Ardbhainistíochta, nuair is iomchuí. Deimhním gur sainaithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus chun aon easnaimh shainaitheanta a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an tSeirbhís chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Déantar an mhonatóireacht agus an t-athbhreithniú ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais a threorú ag obair na n-iniúchóirí inmheánacha agus seachtracha agus an lucht ardbhainistíochta laistigh den tSeirbhís atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh airgeadais a fhorbairt agus a chothabháil.

Saincheisteanna rialaithe inmheánaigh airgeadais

Níor sainaithníodh laigí ar bith sa rialú inmheánach airgeadais maidir leis an mbliain 2022 ba ghá a nochtadh sa chuntas leithreasa nó as ar eascair caillteanas ábhartha nó as a bhféadfadh caillteanas ábhartha eascairt.

Déanann an tSeirbhís athbhreithniú agus cur chun feidhme leanúnach ar mholtaí a eascraíonn as iniúchadh an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste agus iniúchadh inmheánach chun an timpeallacht rialaithe a threisiú, go háirithe sna réimsí seo a leanas: bainistíocht soláthair agus conarthaí; bainistíocht taifead; agus slándáil agus bonneagar TFC. Is próiseas leanúnach é sin agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtacht.

Saincheisteanna rialaithe Covid -19

Lean na hathruithe ar an timpeallacht oibre agus rialaithe a bhain le teacht na cianoibre agus na hoibre fíorúla in 2020 mar thoradh ar thionchar phaindéim Covid-19 ar aghaidh ar fud na mblianta 2021 agus 2022. Táthar ag súil go leanfaidh an timpeallacht oibre hibridí nua, a bunaíodh, ag feidhmiú i ndiaidh paindéime. Le linn 2022 agus go 2023, tháinig na cleachtais sin chun bheith ina gcuid de na bealaí caighdeánacha oibre.

Lean Foireann Bainistíochta Freagartha Covid-19, a bunaíodh chun clár bainistíochta sábháilteachta Covid-19 a fhorbairt agus a chothabháil, ar aghaidh ag bainistiú an chláir de réir na comhairle FSS agus rialtais is déanaí le linn 2022. Chuir an fhoireann an prótacal aistrithe in iúl agus rinne sí nuashonrú ar an treoir agus ar an gcomharthaíocht ábhartha maidir le sábháilteacht na foirne uile agus úsáideoirí uile na Cúirte. Rinneadh measúnú riosca ar fhoirgnimh na Seirbhíse Cúirteanna agus ar a cuid oibríochtaí agus coinníodh roinnt beart cosúil le scáileáin pleicseaghloine chun leanúint ar aghaidh ag cosc scaipeadh an ionfhabhtaithe.

In 2022, tabhaíodh €1.7 milliún san iomlán ar chaiteachas a bhaineann le Covid-19 (€4.3 milliún in 2021). Bhain an caiteachas sin go príomha le bainistíocht daoine agus léasanna.

Angela Denning
Oifigeach Cuntasaíochta
An tSeirbhís Chúirteanna

30 Márta 2023

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 22 An tSeirbhís Chúirteanna

Tuairim ar an gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 22 An tSeirbhís Chúirteanna don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2022 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 22 An tSeirbhís Chúirteanna don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2022
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchóireacht arna bhfógairt ag Eagraíocht Idirnáisiúnta na nUasfhoras Iniúchóireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuarascáil seo. Táim neamhspleách ar an tSeirbhís Chúirteanna agus tá na freagrachtaí eiticiúla eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuarascáil ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm maidir le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta, san aguisín leis an tuarascáil seo.

Neamhchomhlíonadh rialacha soláthair

Tá sé nochta ag an Oifigeach Cuntasaíochta sa ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais nár comhlíonadh rialacha soláthair náisiúnta i gcásanna áirithe maidir le conarthaí a bhí i bhfeidhm in 2022.

Seamus MacCárthaigh
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

21 Meán Fómhair 2023

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí an Oifigigh Cuntasaíochta

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach as na nithe seo a leanas:

- an cuntas leithreasa a ullmhú de réir alt 22 den Exchequer and Audit Departments Act 1866
- a chinntiú go gcomhlíonann an cuntas leithreasa ceanglais na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe agus ordacháin eile ón Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú, agus
- cur chun feidhme a dhéanamh ar cibé rialú inmheánach a chinneann an tOifigeach Cuntasaíochta a bheith riachtanach chun cuntas leithreasa a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, an cuntas leithreasa a iniúchadh agus tuairisciú air do Thithe an Oireachtais, á lua cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh, i mo thuairimse, a chuirtear na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an vóta i láthair go cuí sa chuntas.

Tá sé mar chuspóir agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam dearbhú réasúnach a fháil ar cé acu atá nó nach tá an cuntas leithreasa saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis. Is ionann dearbhú réasúnach agus leibhéal ard dearbhaithe. Mar sin féin, ní deimhniú é gur i ngach cás ina bhfuil sé ann a aimseofar míráiteas ábhartha le linn iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht. Is féidir le míráitis teacht as calaois nó earráid agus meastar iad a bheith ábhartha más amhlaidh ina n-aonar nó mar chomhiomlán a d'fhéadfaí a bheith ag súil leis le réasún go rachadh siad i bhfeidhm ar chinntí eacnamaíocha a dhéanann úsáideoirí ar bhonn an chuntais leithreasa.

Mar chuid d'iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht, úsáidim breithiúnas gairmiúil agus coinním sceipteachas gairmiúil ar bun ar fud an iniúchta. Le linn déanamh amhlaidh,

- Déanaim sainaithint agus measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha sna cuntas leithreasa, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis; ceapaim nósanna imeachta iniúchóireachta atá freagrúil do na rioscaí sin agus cuirim i bhfeidhm iad; agus faighim fianaise iniúchta is leor agus is cuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim. Is airde an baol nach mbraithfí míráiteas ábhartha de bharr calaoise ná de bharr earráide, toisc go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnamh d'aon ghnó, mífhaisnéis nó sárú ar an rialú inmheánach a bheith i gceist le calaois.
- Gnóthaím tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh chun nósanna imeachta iniúchóireachta a cheapadh atá oiriúnach do na cúinsí. Ní dhéanaim amhlaidh, áfach, chun tuairim a thabhairt ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar cé acu a comhlíonadh nó nár comhlíonadh forálacha cuntasaíochta na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Déanaim cumarsáid leis an Oifigeach Cuntasaíochta maidir le raon feidhme agus uainiú beartaithe an iniúchta agus le fionnachtana suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear aon easnaimh shuntasacha i rialú inmheánach a shainaithním le linn m'iniúchta, i measc ábhair eile.

Tuairiscím trí eisceacht i gcás gurb amhlaidh, i mo thuairimse,

- nach bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a theastaigh uaim do m'iniúchadh, nó
- nár leor na taifid chuntasaíochta chun mé a chumasú iniúchadh réidh cuí a dhéanamh ar an gcuntas leithreasa, nó
- nach bhfuil an cuntas leithreasa ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Tuairisciú ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais

Ní chumhdaíonn mo thuairim ar an gcuntas leithreasa an ráiteas ón Oifigeach Cuntasaíochta faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ní chuirim aon chinneadh dearbhaithe in iúl ina leith.

I dtaca leis an iniúchadh ar an gcuntas leithreasa, ceanglaítear orm faoi na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais a léamh agus, le linn déanamh amhlaidh, a bhreithniú cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh atá an fhaisnéis atá tugtha laistigh de neamh-chomhsheasmhach go hábhartha leis an gcuntas leithreasa nó le heolas a gnóthaíodh le linn an iniúchta nó atá an chuma uirthi ar shlí eile go ndearnadh míráiteas ábhartha ina leith. Más amhlaidh, bunaithe ar an obair a rinne mé, go gcinnim go ndearnadh míráiteas ábhartha, ceanglaítear orm an fíoras sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Féachaim le linn an iniúchta le fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais. Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, tuairisciú i gcás go sainaithním aon chás ábhartha nár caitheadh airgead poiblí do na críocha a bhí beartaithe ann nó nach ndearnadh na hidirbhearta de réir na n-údarás a bhí á rialú ann.

Ceanglaítear orm freisin faoi Acht 1993 tuarascáil a ullmhú gach bliain ar cibé ábhair a eascraíonn as m'iniúchtaí ar na cuntais leithreasa is cuí liom. I gcásanna den sórt sin, tagraítear sna tuarascálacha iniúchóireachta ar na cuntais leithreasa lena mbaineann don chaibidil ábhartha/do na caibidlí ábhartha sa *Tuarascáil ar Chuntais na Seirbhísí Poiblí* uaim, ar tuarascáil bhliantúil í.

Vóta 22 An tSeirbhís Chúirteanna

Cuntas Leithreasa 2022

			2022		2021
			Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
Caiteachas an chláir					
A	Na cúirteanna a bhainistiú agus tacú leis na breithiúna				
	Bunaidh	163,966			
	Géilleadh iarchurtha	3,648			
	Forlíontach	1,501			
			169,115	163,564	154,092
Ollchaiteachas			**169,115**	**163,564**	**154,092**
	Lúide				
B	**Leithreasaí-i-gcabhair**				
	Bunaidh	34,633			
	Forlíontach	1,500			
			36,133	**35,836**	**27,011**
Glanchaiteachas					
	Bunaidh	129,333			
	Géilleadh iarchurtha	3,648			
	Forlíontach	1			
			132,982	**127,728**	**127,081**

Barrachas

Dlitear barrachas na suime a soláthraíodh os cionn na glansuime a caitheadh a ghéilleadh don Státchiste. Faoi alt 91 den Acht Airgeadais 2004, féadfar na leithreasaí neamhchaite go léir nó cuid díobh do sheirbhísí soláthair caipitil a thabhairt anonn lena gcaitheamh an bhliain dár gcionn. Tugadh €1.85 milliún de leithdháiltí neamhchaite maidir le gnéithe caipitil d’fho-mhírchinn A.2 agus A.4 anonn go 2023.

	2022	2021
	€	€
Barrachas	5,254,040	4,695,710
Géilleadh iarchurtha	(1,850,000)	(3,648,000)
Barrachas le géilleadh	**3,404,040**	**1,047,710**

Angela Denning
Oifigeach Cuntasaíochta
An tSeirbhís Chúirteanna

30 Márta 2023

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2022

		2022	2021
	€000	€000	€000
Caiteachas an chláir		43,853	43,014
Pá		62,952	59,425
Neamhphá		56,759	51,653
Ollchaiteachas		**163,564**	**154,092**
Lúide			
Leithreasaí-i-gcabhair		**35,836**	**27,011**
Glanchaiteachas		**127,728**	**127,081**
Athruithe ar shócmhainní caipitil			
Ceannacháin airgid thirim	(7,341)		
Dímheas	11,926		
Caillteanas ar dhiúscairtí	896	5,481	3,521
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha			
Laghdú ar fhabhruithe deiridh	(383)		
Méadú ar fhardail	(44)	(427)	1,424
Caiteachas díreach		**132,782**	**132,026**
Caiteachas a tabhaíodh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)		34,016	33,860
Measchíosanna [a]		3,605	3,605
Glanchostas an chláir		**170,403**	**169,491**

Nóta [a] Measchíosanna i leith foirgnimh atá faoi úinéireacht Oifig na nOibreacha Poiblí agus atá á n-áitiú ag an tSeirbhís Chúirteanna.

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Is éard atá i suim an ghlanchaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara ná na suimeanna seo a leanas i dtaca le Vóta 22 a tabhaíodh in áit eile.

		2022	2021
		€000	€000
Vóta 9	Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	270	207
Vóta 12	Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	20,263	17,330
Vóta 13	Oifig na nOibreacha Poiblí	721	1,366
Vóta 18	An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	132	120
Vóta 20	An Garda Síochána	224	149
Vóta 24	Dlí agus Ceart – An tIonad Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais	341	332
An Príomh-Chiste - tuarastail agus pinsin na mbreithiúna		12,065	14,356
		34,016	**33,860**

Nóta 2 Ráiteas faoin Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2022

	Nóta	2022	2021
		€000	€000
Sócmhainní caipitil	2.1	351,471	344,385
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.2	3,802	4,777
Fardail	2.3	488	444
Réamhíocaíochtaí	2.4	3,212	3,229
Ioncam fabhraithe	2.5	875	1,054
Iarmhéideanna dochair eile	2.6	2,726	3,015
Iomlán na sócmhainní reatha		**11,103**	**12,519**
Lúide dliteanais reatha			
Costais fhabhraithe	2.7	2,245	2,954
Iarmhéideanna creidmheasa eile	2.8	4,820	3,950
Glanmhaoiniú Státchiste	2.9	1,708	3,840
Iomlán na ndliteanas reatha		**8,773**	**10,744**
Glansócmhainní reatha		2,330	1,775
Glansócmhainní		**353,801**	**346,160**
Arna léiriú ag:			
Cuntas maoinithe Stáit	2.10	**353,801**	**346,160**

2.1 Sócmhainní Caipitil

	Talamh agus Foirgnimh [a, b]	Trealamh TF agus oifige	Troscán agus feistis	Sócmhainní caipitil atá á bhforbairt	Iomlán
	€000	€000	€000	€000	€000
Ollsócmhainní					
Costas nó luacháil ag an 1 Eanáir 2022	405,160	60,691	31,553	4,428	501,832
Breiseanna	1,836	983	—	4,391	7,210
Athluachálacha	17,197	—	—	—	17,197
An tsuim a tugadh chun úsáide	1,704	1,661	—	(3,365)	—
Diúscairtí	(1,322)	—	(645)	—	(1,967)
Costas nó luacháil ag an 31 Nollaig 2022	424,575	63,335	30,908	5,454	524,272
Dímheas carntha					
Iarmhéid tosaigh ag an 1 Eanáir 2022	74,916	51,525	31,006	—	157,447
Dímheas don bhliain	8,097	3,701	128	—	11,926
Dímheas ar athluachálacha	4,499	—	—	—	4,499
Dímheas ar dhiúscairtí	(431)	—	(640)	—	(1,071)
Dímheas carnach ag an 31 Nollaig 2022	87,081	55,226	30,494	—	172,801
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2022	**337,494**	**8,109**	**414**	**5,454**	**351,471**
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2021	330,244	9,166	547	4,428	344,385

Nótaí [a] Foráiltear le halt 26 den Acht um Sheirbhís Chúirteanna, 1998, go n-aistreofar teideal dlíthiúil chuig an tSeirbhís Chúirteanna i leith talamh agus foirgnimh áirithe.

[b] Tá 44 fhoirgneamh agus cúig láithreán ag an tSeirbhís Chúirteanna faoi láthair. Rinneadh luacháil ar gach foirgneamh agus léirítear iad in iarmhéid na sócmhainní caipitil sa tábla thuas. De na 49 gcinn d’fhoirgnimh/de láithreáin, tá luachálacha ag 35 cinn le cúig bliana anuas agus tá luachálacha níos mó ná cúig bliana ag 14 cinn. De na 14 cinn sin, tá sé beartaithe 12 cheann a athluacháil in 2023 agus an dá cheann eile a aistriú chuig údaráis áitiúla.

2.2 Banc agus airgead tirim

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
Iarmhéideanna ag an bPámháistir Ginearálta agus airgead tirim	1,993	2,812
Iarmhéid cuntas bainc tráchtála [a]	1,809	1,965
	3,802	**4,777**

Nóta [a] Is ionann é seo agus iarmhéideanna na gcuntas bainc a bhaineann leis an Státchiste arna gcoinneáil ag an tSeirbhís Chúirteanna ag an 31 Nollaig gach bliain.

Níl an tsuim €10.935 milliún ar áireamh san iarmhéid cuntais (2021: €11.533 milliún). Is éard atá i gceist leis sin go príomha ná maoiniú nach maoiniú ón Státchiste é a bhaineann le lóisteáil íocaíochtaí cothaithe faoin dlí teaghlaigh, lóisteáil airgid ar bhannaí agus fáltais boscaí déirce cúirte.

2.3 Fardail

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
Stáiseanóireacht	134	136
Ábhair inchaite TF	342	283
Ilghnéitheach	12	25
	488	**444**

2.4 Réamhíocaíochtaí

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
A.2 Riarachán – neamhphá	2,674	2,691
A.3 Teach Cúirte (oibreacha caipitil)	538	538
	3,212	**3,229**

2.5 Ioncam fabhraithe

ag an 31 Nollaig	**2022** **€000**	**2021** **€000**
Táillí	873	1,027
Ilghnéitheach	2	27
	875	**1,054**

2.6 Iarmhéideanna dochair eile

ag an 31 Nollaig	**2022** **€000**	**2021** **€000**
Réamhíocaíochtaí le OOP	2,504	2,393
Tuarastail a fhorchúiteamh	48	190
Míreanna dochair eile ar fionraí	138	393
Óinchistí	36	39
	2,726	**3,015**

2.7 Costais fhabhraithe

ag an 31 Nollaig	**2022** **€000**	**2021** **€000**
A.2 Riarachán – neamhphá	2,235	2,639
A.3 Teach Cúirte (oibreacha caipitil)	10	—
A.4 Costais CPP	—	315
	2,245	**2,954**

2.8 Iarmhéideanna creidmheasa eile

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	**€000**
Suimeanna atá dlite don Stát		
Cáin ioncaim	996	866
Cáin shiarchoinneálach ar sheirbhísí gairmiúla	200	139
Cáin bhreisluacha	95	60
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	603	506
Fíneálacha	836	111
Cistí atá le géilleadh don Státchiste [a]	1,809	1,965
	4,539	**3,647**
Asbhaintí párolla á gcoinneáil ar fionraí	280	298
Míreanna sochair eile ar fionraí	1	5
	4,820	**3,950**

Nóta [a] Is ionann an t-iarmhéid seo agus na hiarmhéideanna a bhaineann leis an Státchiste sna cuntais bhainc atá i seilbh na Seirbhíse Cúirteanna ag an 31 Nollaig gach bliain.

2.9 Glanmhaoiniú Státchiste

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	**€000**
Barrachas le géilleadh	3,404	1,048
Géilleadh iarchurtha	1,850	3,648
Deontas Státchiste nár tarraingíodh	(3,546)	(855)
Glanmhaoiniú Státchiste	**1,708**	**3,841**
Arna léiriú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	3,802	4,777
Iarmhéideanna dochair: fionraí	2,726	3,014
	6,528	7,791
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(4,539)	(3,647)
Iarmhéideanna creidmheasa: fionraí	(281)	(303)
	(4,820)	(3,950)
	1,708	**3,841**

2.10 Cuntas maoinithe Stáit

	Nóta		2022	2021
		€000	€000	€000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir			346,160	207,871
Eisíocaíochtaí ón Vóta				
Soláthar meastacháin	Cuntas	132,982		
Barrachas le géilleadh	Cuntas	(3,404)		
Géilleadh iarchurtha	Cuntas	(1,850)		
Glanvóta			127,728	127,081
Caiteachas (airgead tirim) a tabhaíodh in áit eile	1.1		34,016	33,860
Neamhairgead				
Measchíos	1		3,605	3,605
Míreanna neamhairgid			(3)	3
Athluachálacha	2.1		12,698	143,231
Glanchostas an chláir	1		(170,403)	(169,491)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig			**353,801**	**346,160**

2.11 Ceangaltais

a) Ceangaltais dhomhanda	**2022**	**2021**
ag an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Earraí agus seirbhísí a fháil		
Earraí agus seirbhísí eile [a]	23,361	12,379
TFC	46,107	47,822
Léasanna	26,722	31,498
Athchóiriú ar theach cúirte Sealadach Ros Comáin	1,068	—
Athchóirithe le haghaidh Theach cúirte Shráid Washington [b]	4,021	5,622
Tionscadail chomhpháirtíochta príobháidí poiblí	608,672	629,788
Iomlán na gceangaltas is in-fhorfheidhmithe le dlí	**709,951**	**727,109**

Nótaí

[a] Tá an méadú ar earraí agus ceangaltais eile in 2022 ann toisc go ndeachaigh an tSeirbhís isteach in 12 chonradh nua, ar áiríodh leo seirbhísí glantacháin, seirbhísí leictreachais agus seirbhísí cúiréara, i measc nithe eile.

[b] Baineann an ceangaltas seo le haisíocaíochtaí atá dlite do Chomhairle Cathrach Chorcaí maidir le hiasacht a thóg an Chomhairle chun athchóiriú an tí cúirte ar Shráid Washington, Corcaigh, a mhaoiniú. Nochtar príomhghné (caipitil) na hiasachta sin atá gan íoc ag deireadh na bliana, arb ionann é agus €3.675 milliún (2021: €5.055 milliún) faoi nóta 2.11(b) – ceangaltais chaipitil ilbhliantúla. Baineann iarmhéid an cheangaltais le hús.

b) Ceangaltais chaipitil ilbhliantúla

Tionscadal	**Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2021**	**Caiteachas in 2022**	**Ceangaltais tionscadail i mblianta ina dhiaidh sin**	**Caiteachas ionchais iomlán thar shaolré an tionscadail 2022**	**Caiteachas ionchais iomlán thar shaolré an tionscadail 2021**
	€000	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
Athchóiriú ar theach cúirte Chorcaí	19,945	1,380	3,675	25,000	25,000
	19,945	**1,380**	**3,675**	**25,000**	**25,000**

c) Costas caipitil na dtionscadal comhpháirtíochta príobháidí poiblí

Tionscadail	**Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2021**	**Caiteachas in 2022**	**Ceangaltais is in-fhorfheidhmithe le dlí agus atá le comhlíonadh i mblianta ina dhiaidh sin**	**Iomlán an tionscadail 2022**	**Iomlán an tionscadail 2021**
	€000	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
Ionad na gCúirteanna Coiriúla	277,716	22,277	298,254	598,247	588,709
Beartán CPP	85,883	14,739	310,418	411,040	404,679
	363,599	**37,016**	**608,672**	**1,009,287**	**993,388**

Difríochtaí suntasacha

Tugtar míniú thíos i gcás gur tháinig athrú ba mhó ná €500,000 ó 2021 go 2022 ar cheangaltais ilbhliantúla.

Ionad na gCúirteanna Coiriúla

Méadú ar an gcaiteachas ionchais iomlán: €9.538 milliún

Tá an phríomhghluaiseacht i gcostais iomlána an tionscadail mar gheall ar nuashonrú an bhoilscithe don bhliain reatha, a mbeidh tionchar aici freisin ar bhlianta amach anseo.

Beartán CPP

Méadú ar an gcaiteachas ionchais iomlán: €6.361 milliún

Tá an phríomhghluaiseacht i gcostais iomlána an tionscadail mar gheall ar nuashonrú an bhoilscithe don bhliain reatha, a mbeidh tionchar aici freisin ar bhlianta amach anseo.

2.12 Dliteanais aibithe

Ní raibh aon dliteanais aibithe ann nach raibh urscaoilte ag deireadh na bliana (2021: nialas).

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

Cuirtear an caiteachas riaracháin atá leagtha amach thíos ar áireamh i gClár A chun costas iomlán an chláir a chur i láthair.

				2022	2021
		Soláthar meastacháin		Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais		63,316	62,952	59,425
ii	Taisteal agus cothú				
	Bunaidh	3,013			
	Forlíontach	182			
			3,195	3,027	2,433
iii	Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha				
	Bunaidh	11,541			
	Forlíontach	2,272			
			13,813	13,493	12,014
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide		3,353	3,451	3,408
v	Trealamh oifige agus seirbhísí TF seachtracha				
	Bunaidh	16,192			
	Géilleadh iarchurtha	750			
	Forlíontach	1,607			
			18,549	18,850	15,195
vi	Costais áitribh oifige				
	Bunaidh	22,076			
	Forlíontach	(1,140)			
			20,936	17,806	18,436
vii	Seirbhísí comhairleoireachta agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus ar pholasaithe				
	Bunaidh	100			
	Forlíontach	152			
			252	132	167
			123,414	**119,711**	**111,078**

Clár A Na Cúirteanna a Bhainistiú agus Tacú leis na Breithiúna

				2022		2021
				Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
			€000	€000	€000	€000
A.1	Riarachán – pá			63,316	62,952	59,425
A.2	Riarachán – neamhphá					
		Bunaidh	56,275			
		Géilleadh iarchurtha	750			
		Forlíontach	3,073			
				60,098	56,759	51,653
A.3	Teach Cúirte (oibreacha caipitil)					
		Soláthar meastacháin	5,635			
		Géilleadh iarchurtha	2,898			
				8,533	6,837	6,058
A.4	Costais CPP					
		Bunaidh	*38,740*			
		Forlíontach	(1,572)			
				37,168	37,016	36,956
				169,115	**163,564**	**154,092**

Difríochtaí suntasacha

Tugtar sa mhéid seo a leanas breac-chuntas ar na cúiseanna le difríochtaí suntasacha i gcaiteachas an chláir (+/- 5% agus € 100,000).

A.3 Teach Cúirte (oibreacha caipitil)

Soláthar meastacháin €8.533 milliún; toradh €6.837 milliún

Tharla an gannchaitheamh €1.696 milliún i gcoibhneas leis an soláthar meastacháin mar gheall ar an moill ar chríochnú na dtionscadal tí cúirte a bhí sceidealta do 2022 i dteannta uainiú na n-íocaíochtaí maidir le ceannach láithreán i dTrá Lí.

A.4 Costais CPP

Soláthar meastacháin €38.74 milliún; toradh €37.016 milliún

Tharla an gannchaitheamh €1.724 milliún mar gheall ar na riachtanais mhaoinithe a sholáthraíonn samhail maoinithe NDFA do na Cúirteanna Breithiúnais Coiriúla a bheith níos mó ná an méid a theastaigh in 2023.

Bhí an soláthar meastacháin níos mó ná an méid a bhí ag teastáil, agus úsáideadh an barrachas chun ceangaltais bhuiséadacha i bhfo-mhírchinn eile a chomhlíonadh.

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

			2022			2021
			Measta		Réadaithe	Réadaithe
			€000	€000	€000	€000
1	Táillí					
		Bunaidh	31,693			
		Forlíontach	2,400			
				34,093	33,476	24,770
2	Ilghnéitheach					
		Bunaidh	1,442			
		Forlíontach	(900)			
				542	694	658
3	Fáltais ó ranníocaíochtaí aoisliúntais breise ar luach saothair seirbhíse poiblí			1,498	1,666	1,583
	Iomlán			**36,133**	**35,836**	**27,011**

Difríochtaí suntasacha

Tugtar sa mhéid seo a leanas breac-chuntas ar na cúiseanna le difríochtaí suntasacha i leithreasaí-i-gcabhair (+/- 5% agus €100,000). Ar an iomlán, bhí leithreasaí-i-gcabhair €1.203 milliún (3%) níos airde ná an meastachán.

1 Táillí

Meastachán €31.693 milliún; réadaithe €33.476 milliún

Bhí ioncam táillí 2022 €1.783 milliún (6%) níos airde ná an meastachán bunaidh mar gheall ar dheireadh a chur le srianta Covid-19 de leibhéal 5 sa dara ráithe de 2022.

2 Ilghnéitheach

Meastachán €1.442 milliún; réadaithe €694,000

Bhí fáltais ilghnéitheacha 2022 €748,000 (52%) níos ísle ná an meastachán bunaidh mar gheall ar laghdú ar ghlanfháltais ó Oifig an Ard-Aturnae. Cuimsíonn na glanfháltais táillí a ghearrtar ar choimircí cúirte lúide costais a thabhaítear le linn an tseirbhís a bhainistiú. In 2022, mhéadaigh méid na hoibre do choimircí gan aon chistí chun na táillí a íoc agus, mar thoradh air sin, bhí na glanfháltais níos ísle.

3 Fáltais ó ranníocaíochtaí aoisliúntais breise ar luach saothair seirbhíse poiblí

Meastachán €1.498 milliún, réadaithe: €1.666 milliún

Bhí fáltais 2022 €168,000 (11%) níos airde ná an meastachán bunaidh mar gheall ar an deacracht a bhí ann gluaiseacht foirne a thuar, lena n-áirítear scoir a bhaineann le haois, luathscor, agus baill foirne a earcú chun roinnt de na folúntais sin a líonadh.

4.2 Fáltais bhreise is iníoctha leis an Státchiste

	2022 €000	2021 €000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir	—	—
Fíneálacha faoin Acht um Thrácht ar Bhóithre [a]	5,593	3,958
Fíneálacha eile [a]	3,783	3,159
Aisíocaíochtaí [b]	(26)	(10)
Fáltais eile [c]	691	145
Suimeanna a aistríodh chuig an Státchiste	(10,041)	(7,252)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig	**—**	**—**

Nótaí

[a] Tá an méadú ar fhíneálacha faoin Acht um Thrácht ar Bhóithre agus ar fháltais fíneálacha eile mar gheall ar an méadú ar chásanna cúirte tar éis deireadh a chur le srianta Covid-19

[b] Baineann aisíocaíochtaí le haisíocaíochtaí fíneálacha mar gheall ar achomhairc rathúla

[c] Coimeádann Oifig Chuntasóir na gCúirteanna Breithiúnais cistí ó Chuntas Leachtaithe na gCuideachtaí ar feadh seacht mbliana sula mbíonn siad le híoc leis an Roinn Airgeadais. Baineann fáltais 2022 le cistí a taisceadh in 2015, nuair a bhí dhá thaisceadh mhóra ann do dhá chuideachta ar leith ab fhiú thart ar €600,000, agus sin í an chúis leis an íocaíocht ardluacha in 2022. Is é iarmhéid na gcistí sin amhail an 31 Nollaig 2021 ná €5.451 milliún.

4.3 Fíneálacha agus táillí a bailíodh thar ceann Ranna eile

Rinneadh íocaíochtaí díreacha leis na ranna/gníomhaireachtaí rialtais seo a leanas maidir le fíneálacha agus táillí a bhailigh an tSeirbhís Chúirteanna thar a gceann in 2022.

	2022	2021
	€000	**€000**
Iarmhéid ag an 1 Eanáir	—	—
Na Coimisinéirí Ioncaim		
Fíneálacha ó na Coimisinéirí Ioncaim [a]	556	456
Dleacht mháil [b]	2,380	—
An Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide	29	23
An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara [c]	—	171
An tsuim iomlán a aistríodh	(2,965)	(650)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig	**—**	**—**

Nótaí

[a] Baineann airgead a bailíodh le fíneálacha cúirte a gearradh i gcás gurb iad na Coimisinéirí Ioncaim an t-ionchúisitheoir.

[b] Baineann an t-airgead a bailíodh le táillí ar iarratais áirithe ar cheadúnú ar nós uaireanta oscailte a fhadú agus orduithe díolúine speisialta, ar nithe iad a fhaigheann an tSeirbhís Chúirteanna thar ceann na gCoimisinéirí Ioncaim. Níor bailíodh aon dleacht mháil in 2021 mar gheall ar shrianta Covid-19 de chuid an Rialtais a bhí i bhfeidhm lenar dúnadh tithe tábhairne agus clubanna oíche agus, mar thoradh air sin, níor taisceadh aon iarratais ar cheadúnú in 2021. De réir mar a tháinig laghdú ar shrianta Covid-19 de chuid an Rialtais sna míonna tosaigh den bhliain 2022, agus de réir mar a tháinig méadú ar iarratais ar cheadúnú, tugadh íocaíochtaí le Coimisinéirí Ioncaim as dleacht mháil isteach arís.

[c] Tharla luach mór na bhfíneálacha don Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara in 2021 mar gheall ar roinnt fíneálacha Cúirte Cuarda ardluacha a fuarthas in 2021.

Nóta 5 Soláthar Foirne agus Luach Saothair

5.1 Líon fostaithe

Coibhéisí lánaimseartha	**2022**	**2021**
Líon foirne ag deireadh na bliana	**1,224**	**1,120**

5.2 Pá

	2022	**2021**
	€000	**€000**
Pá	56,771	53,767
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	315	313
Liúntais eile	809	797
Ragobair	311	237
ÁSPC an Fhostóra	4,746	4,311
Pá iomlán	**62,952**	**59,425**

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	**Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó**	**An íocaíocht aonair is airde**	
			2022	**2021**
			€	**€**
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	98	7	25,868	16,273
Liúntais eile	195	15	22,782	22,171
Ragobair	142	8	31,589	22,227
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	75	15	35,555	26,672

5.4 Soláthar foirne na Seirbhíse Cúirteanna de réir banda pá

Is iad seo a leanas líon na bhfostaithe sa tSeirbhís Chúirteanna a raibh a sochair iomlána fostaithe (lena n-áirítear bunphá, liúntais, ragobair; gan ÁSPC an fhostóra agus costais phinsin an fhostóra a áireamh) don bhliain airgeadais idir €20,000 agus €59,999 agus laistigh de gach banda de €10,000 ó €60,000 aníos.

Bandaí pá (€)		Líon na bhfostaithe	
Ó	**Go**	**2022**	**2021**
20,000	59,999	866	886
60,000	69,999	65	57
70,000	79,999	61	60
80,000	89,999	41	42
90,000	99,999	36	16
100,000	109,999	14	10
110,000	119,999	5	6
120,000	129,999	1	1
130,000	139,999	3	4
140,000	149,999	1	13
150,000	159,999	12	3
160,000	169,999	4	2
170,000	179,999	1	1
200,000	209,999	—	1
210,000	219,999	1	—

5.5 Socruithe luach saothair eile

Forchúitíodh costais tuarastail €66,358 ó bhinsí agus ranna rialtais i leith baill foirne ar iasacht. Níl aon fhorchúiteamh fós amuigh i leith 2022.

5.6 Ró-íocaíochtaí tuarastail

ag an 31 Nollaig	**Líon na bhfaighteoirí**	**2022** **€**	**2021** **€**
Ró-íocaíochtaí	120	260,298	241,315
Pleananna aisghabhála i bhfeidhm	20	49,711	42,256

Bhí seacht gcás nua de ró-íocaíochtaí ann in 2022 dar luach €4,666. San áireamh sa 120 ró-íocaíocht do 2022 tá 49 gcás dar luach iomlán €70,034, áit a ndearnadh an ró-íocaíocht a fhorchúiteamh go hiomlán agus a mharcáil a bheith críochnaithe.

5.7 Luach saothair agus sochair an Oifigigh Cuntasaíochta

Seo a leanas luach saothair agus sochair inchánacha an Oifigigh Cuntasaíochta don bhliain airgeadais:

	2022 **€000**	**2021** **€000**
Bunphá	**212**	**200**

Ní áirítear luach na sochar scoir a thuilleadh sa tréimhse thuas. Tá an tOifigeach Cuntasaíochta ina comhalta den scéim aoisliúntais iar-1995 do státseirbhísigh sheanbhunaithe agus ní théann a teidlíochtaí i leith sochair scoir thar théarmaí caighdeánacha na scéime sin.

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Costais chúitimh agus dlí

Íocaíochtaí/costais a d'íoc an tSeirbhís Chúirteanna sa bhliain

	Éilimh uathu seo					
	fostaithe		daoine den phobal			
	Sciorrthaí, tuislí agus titimí	**Eile**	**Sciorrthaí, tuislí agus titimí**	**Eile**	**Iomlán 2022**	**Iomlán 2021**
Líon na gCásanna	1	6	3	36	46	36
	€000	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
Costais dlí na Seirbhíse Cúirteanna í féin	—	122	—	111	233	95
Íocaíochtaí ón tSeirbhís Chúirteanna nó thar a ceann						
Cúiteamh	—	—	—	71	71	198
Costais dlí	1	11	57	391	460	229
Costais eile	—	—	—	—	—	—
Iomlán 2022	**1**	**133**	**57**	**573**	**764**	**522**
Iomlán 2021	11	9	102	400	522	

Costais charnacha na gcásanna a cuireadh i gcrích in 2022

	Éilimh uathu seo				
	fostaithe		daoine den phobal		
	Sciorrthaí, tuislí agus titimí	**Eile**	**Sciorrthaí, tuislí agus titimí**	**Eile**	**Iomlán**
Líon na gCásanna	—	3	—	14	17
	€000	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
Costais dlí na Seirbhíse Cúirteanna í féin	—	95	—	33	128
Íocaíochtaí ón tSeirbhís Chúirteanna nó thar a ceann					
Cúiteamh	—	9	—	—	9
Costais dlí	—	—	—	210	210
Costais eile	—	—	—	—	—
Iomlán 2022	—	**104**	—	**243**	**347**

6.2 Calaois agus calaois amhrasta

	Líon na gcásanna	2022	2021
		€000	€000
Calaois	—	—	2
Calaois amhrasta	—	—	—

Níl aon chás calaoise nó calaoise amhrasta ag an tSeirbhís Chúirteanna in 2022.

6.3 Ús prasíocaíochta

B’ionann suim an úis prasíocaíochta agus an chúitimh a tabhaíodh in 2022 agus €16,786.

6.4 Géilleadh iarchurtha

Cuimsíonn an géilleadh iarchurtha coigilteas in 2022 de €1.85 milliún i gcaiteachas caipitil sna fo-mhírchinn seo a leanas a tugadh anonn go 2023.

	€000
Cur síos ar an bhfo-mhírcheann:	
A.3 Teach Cúirte (oibreacha caipitil)	1,630
A.4 Costais CPP	220
	1,850